

Els comptes públics el 2023: augmenten els ingressos i també les despeses

El Govern espanyol ha presentat davant les Corts Generals el Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2023 i ha enviat a Brussel·les el Pla Pressupostari amb la fotografia dels comptes consolidats del conjunt d'Administracions públiques (AP). En termes de dèficit públic, es preveu un dèficit del 3,9% del PIB el 2023, la qual cosa representa una reducció d'1,1 p. p. en relació amb el dèficit previst el 2022. El gros de l'ajust correria a càrrec de les comunitats autònomes (dèficit de 0,7 p. p. menys que el 2023), mentre que la Seguretat Social mantindria un dèficit del 0,5% el 2023. Això últim implica que el Govern compta que l'augment de les cotitzacions i de les transferències des de l'Estat serà suficient per apujar les pensions i mantenir el dèficit sense canvis (en percentatge del PIB).

Pel que fa al saldo primari, que exclou els pagaments per interessos, el Govern projecta una reducció d'1,2 p. p. el 2023 fins al -1,6%, un registre encara superior al -0,8% del 2019. Quant al deute públic, s'espera una reducció de 3,0 p. p., gràcies al creixement del PIB en termes nominals (el 6,0%), fins a cotes encara elevades al voltant del 112% del PIB.

Ingressos: enlairats per la inflació

A causa de l'elevada incertesa, el Govern ha presentat dos escenaris. El primer, construït a partir dels Pressupostos Generals de l'Estat 2023, és més conservador en termes de la previsió de liquidació dels ingressos tributaris el 2022, ja

que projecta que se situin 9.000 milions per sota del que obtindríem si extrapoléssim les dades d'execució pressupostària que observem fins a l'agost al conjunt de l'any. El segon escenari, que sembla més versemblant, incorpora 10.800 milions extres d'ingressos tributaris el 2022 (que, al seu torn, arriben gairebé als 10.000 milions extres d'ingressos el 2023 pel major punt de partida) i assumeix que les rebaixes fiscals temporals a l'electricitat que vencen al desembre (i que, segons l'AIReF, han representat una reducció de la recaptació propera als 6.000 milions el 2022) es prorroguen tot el 2023. D'aquesta manera, en aquest segon escenari, els ingressos públics creixen el 6,6% el 2022, per damunt del 4,6% del primer escenari, tot i que encara lluny del 14,0% de l'execució pressupostària amb dades fins al juliol (dada que s'hauria de moderar en els propers mesos). En el segon escenari, està previst que aquest increment extra dels ingressos es destinarà a incrementar la despesa en una quantia similar. D'aquesta manera les previsions de dèficit públic són les mateixes en els dos escenaris.

Si ens centrem en el segon escenari, els ingressos públics consolidats de les AP creixen el 6,2% interanual el 2023 (+35.000 milions d'euros), en línia amb les previsions del Govern de creixement del PIB nominal (el 6,0%), que se situen en la banda alta de les previsions dels diferents analistes. Es preveu que els principals artífexs de l'increment dels ingressos siguin, en relació amb el 2022, els

Pla Pressupostari 2023

Partides	2019 (% PIB)	2021 (% PIB)	Escenari 1				Escenari 2			
			2022 (% PIB)	2023 (% PIB)	2023-2019 (var. %)	2023-2022 (var. %)	2022 (% PIB)	2023 (% PIB)	2023-2019 (var. %)	2023-2022 (var. %)
Ingressos públics	39,2	43,7	42,1	42,3	20,4	6,5	42,9	43,0	22,3	6,2
Indirectes (IVA...)	11,5	12,2	12,2	12,2	18,3	6,0	12,6	12,3	19,3	3,5
Impostos renda i riquesa	10,4	11,9	11,8	12,2	30,8	9,6	12,2	12,8	37,2	11,2
Impostos capital	0,4	0,5	0,5	0,4	11,5	-15,2	0,5	0,5	39,4	6,0
Cotitzacions socials	12,9	14,2	13,6	13,7	18,4	6,8	13,6	13,7	18,4	6,8
Resta d'ingressos	4,0	5	4	3,8	5,9	0,7	4	3,7	3,1	-2,0
Despesa pública	42,1	50,6	47,1	46,2	22,4	4,0	47,9	46,9	24,2	3,8
Compensació assalariats	10,8	12,2	11,6	11,4	17,7	4,2	11,8	11,4	17,7	2,4
Consums intermedis	5,1	5,9	5,7	5,6	22,4	4,1	5,7	5,6	22,4	4,1
Transferències socials	18,4	21,8	20,6	20,8	26,0	7,0	20,7	21,1	27,9	8,0
Despeses d'interessos	2,3	2,2	2,2	2,4	16,3	15,6	2,2	2,4	16,3	15,6
Subvencions	1	1,5	1,8	1,2	33,8	-29,3	2,2	1,4	56,1	-32,6
Despeses de capital (excl. NGEU)	2,8	4,8	3,4	3,2	27,2	-0,4	3,4	3,2	27,2	-0,4
Resta de despeses	1,7	2,2	1,8	1,6	4,9	-5,8	1,9	1,8	18,1	0,4
PIB nominal (Mm €)	1.245,5	1.206,9	1.310,3	1.388,7	11,5	6,0	1.310,3	1.388,7	11,5	6,0

Notes: Projeccions que incorporen l'impacte macroeconòmic del pla NGEU, tot i que les transferències NGEU estan excloses dels ingressos i de les despeses. El 2019, excloum la part del dèficit (2 dècimes de PIB) referida a la Sareb.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Ministeri d'Hisenda.

impostos directes (l'11,2% interanual, +16.300 milions d'euros), afavorits per l'efecte de l'increment dels preus en les bases imposables, i les cotitzacions socials (el 6,0% interanual, +12.000 milions d'euros), impulsades per un augment de les bases màximes del 8,6% (s'espera que aportin uns 900 milions) i per l'augment de 0,6 p. p. en el règim de les contingències comunes (s'espera que aportin uns 2.700 milions d'euros). Per la seva banda, s'espera que els impostos indirectes presentin un avanç més contingut (el +3,5%).

El Govern espera que una part de l'increment dels ingressos provindrà de les noves mesures tributàries temporals (gravamen temporal sobre les energètiques i sobre la banca i impost a les grans fortunes), a les quals cal restar mesures focalitzades que comportaran una menor pressió fiscal a les rendes baixes i mitjanes-baixes (principalment, l'ampliació de la reducció per rendiments del treball de l'IPRF de 18.000 a 21.000 euros de salari brut i l'augment del nivell mínim de tributació de 14.000 a 15.000 euros). En l'agregat net, el Govern calcula que les noves mesures aportaran 4.000 milions d'euros extres de recaptació el 2023, tot i que l'AIReF el rebaixa a 3.200 milions d'euros; la discrepància és deguda, principalment, al fet que el Govern estima 1.500 milions d'euros de recaptació per l'impost a les grans fortunes el 2023 i l'AIReF l'ajorna al 2024.

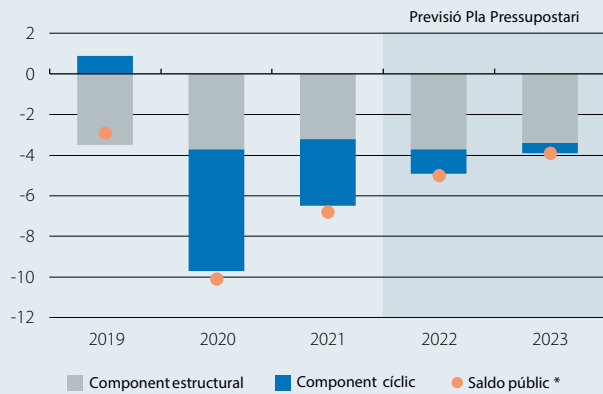
Despeses: augmenta l'estructural

Pel que fa a la despesa pública (excloses les partides relacionades amb el programa NGEU), s'observa un augment substancial de la despesa estructural, enfocada, en especial, a mantenir el poder adquisitiu dels pensionistes.

En concret, en el segon escenari, la despesa pública augmentaria el 2023 el 3,8% interanual (+23.700 milions d'euros), en especial per l'augment de 21.800 milions d'euros en prestacions socials (principalment, despesa en pensions, que augmenta en 19.600 milions) i per l'increment de la despesa en interessos (+4.500 milions d'euros). Entre les partides que baixen, hi ha la de subvencions, que disminueix en 9.400 milions. D'aquesta manera, la despesa corrent primària consolidada augmentaria el 4,4%, per sota de la previsió del Govern del creixement del PIB nominal.

Així, la despesa estructural, la que no depèn de forma directa del cicle econòmic, augmentarà de manera important i és la principal responsable que la despesa pública consolidada s'incrementi en 117.000 milions d'euros en relació amb el 2019 (sense les mesures de despesa extraordinàries per la inflació i per la guerra d'Ucraïna que es poden destinar el 2023): per exemple, està previst que les pensions augmentin en 36.600 milions d'euros en relació amb el 2019 i que les despeses de personal ho facin en 24.000 milions d'euros.

Espanya: saldo públic
(% del PIB)

Nota: * Exclou la Sareb i les pèrdues per les ajudes a institucions financeres.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Ministeri d'Hisenda (10/2022) i del Programa d'Estabilitat 2021-2024.

Malgrat que els ingressos públics hauran augmentat en gairebé 100.000 milions d'euros en relació amb el 2019 i que una bona part de l'augment serà estructural per la inflació¹ i pels canvis estructurals de l'economia que han incrementat la recaptació (com l'aflorament, per les polítiques laborals durant la COVID, de treballadors que estaven en l'economia submergida),² no es preveu utilitzar aquest marge per reduir de manera notable el dèficit estructural. De fet, el dèficit estructural de l'economia espanyola, que ja es trobava en xifres relativament elevades abans de la pandèmia, amb prou feines es reduirà. En concret, segons les estimacions del Pla Pressupostari, es podria situar el 2023 al voltant del 3,4% del PIB, un nivell molt similar al previ a la pandèmia (el 3,5% el 2019).

Javier Garcia-Arenas

1. Malgrat que la inflació es vagi moderant, és molt possible que es consolidi el salt de nivell dels preus en relació amb el 2019, i això explica que diguem que és un factor estructural.
2. Segons el Pla Pressupostari, les mesures adoptades durant la crisi de la COVID haurien facilitat l'aflorament d'uns 285.000 afiliats a la Seguretat Social.